

N O T A T

Samlet status for Sundhedsstyrelsens arbejde vedrørende influenza A (H1N1)

WHO beder landene have deres beredskab klar til pandemi

Verdenssundhedsorganisationen WHO opgraderede torsdag den 30. april den globale situation til fase 5, der er en præpandemisk fase. Fase 5 er karakteriseret ved flere smittede i flere lande og verdensdele. Pandemifaserne siger udelukkende noget om udbredelsen og ikke om "styrken" af influenza A. WHO bad samtidig alle lande om at gøre deres beredskab klar til fase 6, der er en pandemi.

Sundhedsstyrelsens strategi har været at stå på to ben i hele perioden. For det første at holde hovedet koldt og ikke give befolkningen grund til unødigt bekymring. For det andet at gear sundhedsberedskabet, så det er klart til at tage hånd om mange syge borgere, hvis der skulle komme en pandemi.

Status på Influenza A (H1N1)

I EU- og EFTA-landene er hidtil fundet 79 tilfælde, hvoraf ingen er døde. De seneste tal fra USA viser 226 bekræftede tilfælde. Her er et dødsfald hos et barn indrejst fra Mexico. Mexico er som bekendt det land, der er hårdest ramt. Her er rapporteret om 590 tilfælde og 25 dødsfald af den nye influenzavirus, men oplysningerne herfra er fortsat ikke fyldestgørende.

På den baggrund vurderer Sundhedsstyrelsen nu, at der er tale om et nyt virus, som aktuelt ikke er særlig smitsomt, og som ikke synes at fremkalde symptomer, der er alvorligere end almindelig sæsoninfluenza, som typisk er årsag til omkring 1000 dødsfald i Danmark. Heldigvis har det også vist sig, at Influenza A (H1N1) kan behandles med antiviral medicin, som vi har i beredskab i Danmark.

Der er dog grund til stadig at følge spredningen af Influenza A (H1N1) tæt. Dels er det et nyt og ukendt virus, dels ligger det i virus'

4. maj 2009

J.nr./7-203-05-181/1

Sundhedsstyrelsen

Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf. 72 22 74 00
Fax 72 22 74 05
E-post info@sst.dk
E-post efp@sst.dk

natur, at det kan mutere, og det kan have betydning for, hvor effektiv behandlingen er fremover.

SIDE 2

Derfor opretholder sundhedsmyndighederne beredskabet og opfordrer alle, som har været ude at rejse, og som har mistanke om, at de har Influenza A (H1N1) til at kontakte egen læge.

Et tilfælde af Influenza A konstateret i Danmark den 1. maj

Det første tilfælde af influenza A(H1N1) blev konstateret i Danmark den 1. maj. Det drejer sig om en borger, der var kommet hjem fra New York den 29. april. Vedkommende havde haft en mild influenza og blev undersøgt på Hvidovre Hospital. Vedkommende har det nu godt og har ikke været i behandling, men holdes i isolation indtil onsdag den 6. maj.

Et bekræftet tilfælde i Danmark giver ikke anledning til, at befolkningen skal tage nye forholdsregler. Hvis situationen udvikler sig yderligere, er Sundhedsstyrelsens pandemiberedskab sammen med det regionale og kommunale beredskab klar til at håndtere situationen. Generelt bør borgerne og medierne roses for at have været faktaorienterede og for at have taget situationen roligt.

Kontakter til den smittede er i forebyggende behandling.

Sundhedsstyrelsen besluttede i henhold til pandemiplanen, at 19 personer, der sad i nærheden af den smittede i flyet, skulle i forebyggende behandling. Sundhedsstyrelsen har kontaktoplysninger på alle 19 personer, 4 af dem er svenskere, og deres data er givet videre til myndighederne i Sverige. De 15, der bor i Danmark, er alle tilbudt forebyggende behandling. Den smittede havde haft kontakt til tre personer efter sin hjemkomst, og de blev alle testet og sat i forebyggende behandling. Ingen af disse tre var smittede. Rigspolitiet har hjulpet Sundhedsstyrelsen med at finde frem til de nødvendige passageroplysninger.

Der er ikke konstateret nye tilfælde i Danmark efter den 1. maj

Enkelte af medpassagererne på flyet fra New York er blevet testet og har ikke været positive for det ny virus. Ligeledes har der været mistanke om, at en person på et andet fly var smittet. Dette er også blevet afkræftet.

Sundhedsvæsenet har ageret ansvarligt

Myndighedernes strategi i fase fem er at forsinke og inddæmme en eventuel smitte. Det gør sundhedsvæsenet ved at tage flere prøver end normalt for at opspore eventuelt smittede hurtigt. Sundhedsstyrelsen meldte allerede den 28. april ud til praktiserede læger og vagtlæger, at der skulle tages flere prøver for at opspore og inddæmme en eventuel virus.

Sundhedspersonalet skal roses for at tage situationen alvorligt; tage flere prøver og være særligt opmærksom på personer med influenza. Der er meldt flere mulige cases ind til embedslægerne, bl.a. en del borgere, der er kommet hjem fra USA. De er alle blevet undersøgt og eventuelt indlagt til observation. Mistanken om smitte med Influenza A(H1N1) er siden afkræftet. Der er i alt taget over 200 prøver, og alle, på nær den ene, har været negative.

Kommuner og regioner er blevet bedt om at gøre deres beredskab klar

Sundhedsstyrelsen bad den 30. april kommunerne om at geare deres beredskab til en pandemi, det betyder bl.a., at de skal have personalekapacitet til at tilse syge i eget hjem, have ekstra pladser til ældre syge på plejehjem og have kapacitet ved ekstraordinær udskrivning fra hospitalerne. Endvidere skal kommunerne have hygiejneudstyr og værnemidler til ansatte og sikre kommunikationskanaler til borgerne.

Regionerne er ligeledes blevet bedt om at geare deres beredskab, og det er blevet præciseret, at det blandt andet drejer sig om at sørge for kapacitet hos praktiserende læger, vagtlæger, hospitaler mv., at sundhedspersonale er informeret om hygiejne og har værnemidler samt, at lægemiddelberedskabet bliver gennemgået, og kommunikationskanaler til borgerne bliver sikret.

Beredskab i forhold til behandling og forebyggelse

Sundhedsstyrelsen anbefaler ikke forebyggende Tamiflubehandling til den brede befolkning. De eneste, der anbefales forebyggende behandling, er personer, der har været i tæt kontakt med patienter, hvor der er begrundet mistanke om Ny influenza og, som derfor er sat i behandling. Sundhedsstyrelsen har understreget over for landets læger, at det er vigtigt, at de ikke ukritisk udskriver recepter på Tamiflu til privatpersoner, men følger de faglige nationale anbefalinger.

Selv under en pandemi er det ikke alle borgere, der skal i forebyggende behandling eller i behandling, hvis de bliver syge. Sundhedsstyrelsen skønner, at omkring 25 pct. af borgerne vil blive smittede med influenza under en pandemi, og af de syge vil måske op til halvdelen få brug for behandling .

Tamiflu kan bruges både som forebyggende behandling og som behandling af influenza. Behandling skal startes tidligt og inden for 48 timer, Tamiflu kan forhindre virus i at udvikle sig og sprede sig i kroppen. Danmark har et beredskabslager af Tamiflu, nok til behandling til 1 mio. mennesker. Man skal være varsom med at bruge for meget Tamiflu i den indledende fase, for ellers kan der udvikles resistens mod netop dette stof. For at styrke vores beredskab besluttede

Sundheds- og forebyggelsesministeren den 29. april, at der skal indkøbes 40.000 doser af antiviralmidlet Relenza. Relenza fungerer på samme måde som Tamiflu, men er mere kompliceret at indtage. Relenza vil fx blive brugt, hvis den ny virus udvikler resistens overfor Tamiflu.

Vaccineberedskab

Danmark har sikret sig forkøbsret på 4,6 millioner doser vaccine i tilfælde af en pandemi. Da hver person formentlig skal have to vaccinationer, vil der være vaccine nok til cirka halvdelen af den danske befolkning. Sundhedsstyrelsen vil i en given situation udpege sårbare grupper, der skal have tilbudt en vaccine først. Da vaccinen først skal udvikles i forhold til en ny ukendt influenza, kan den ikke være klar fra den dag pandemien evt. opstår. Det Danmark har sikret sig, er en forkøbsret til den vaccine, der eventuelt udvikles.

Ingen hamstring af Tamiflu

Der er i alt udleveret knap 3000 Tamiflu pakninger fra apotekerne den seneste uge. Det generelle indtryk er, at der ikke er tale om betydelig hamstring, men om særlige situationer med svage borgere, rejsende mv. Lægemiddelstyrelsen følger udviklingen. Lægerne skal indberette til Sundhedsstyrelsen, når de sætter en patient i behandling eller en pårørende i forebyggende behandling.

Information til borgerne

Den vigtigste kommunikationskanal har været Sundhedsstyrelsen hjemmeside. Her har et influenza A temaområde, hvor man fra begyndelsen har kunnet finde den nyeste information blandt andet en liste over spørgsmål og svar til borgerne om influenza A, der opdateres løbende. Det gennemgående budskab har været, at der for den almindelige borger ikke er eller har været grund til bekymring, men at myndighederne tager situationen alvorligt og følger udviklingen tæt.

På Influenza-siden ligger derudover sider, der informerer om, at Sundhedsstyrelsen ikke anbefaler brug af beskyttelsesudstyr (masker) eller forebyggende behandling for befolkningen generelt.

Onsdag og torsdag i uge 28 blev der hængt plakater op og uddelt flyers i alle landets lufthavne med information på dansk og engelsk til passagerne om, hvordan man skal forholde sig til smitterisikoen.

Henvendelser til borgertelefonen 7222 8522

Den 27. april oprettede Sundhedsstyrelsen en hotline. Hotline har haft omkring 500 telefoniske henvendelser fra den åbne den 27. april til den 4. maj. kl. 10. Heraf er 65 pct. fra bekymrede borgere, mange vedrørende passagerer eller nære kontakter til passagerer ombord på

samme fly som det første verificerede danske tilfælde. Andre har ikke været i udlandet, men bekymrer sig om evt. smitte i nærmiljøet (supermarkeder, offentlige transportmidler, arbejdspladser mm). Herudover er ca. 20 pct. af opkaldene fra praktiserende læger eller vagtlæger primært med praktiske spørgsmål til influenzatestning, prøvehåndtering og eget beskyttelsesudstyr.

Samarbejde med eksperter, andre myndigheder og kontakt til pressen

Sundhedsstyrelsen rådgives løbende af pandemigruppen, hvor der sidder faglige eksperter, KL, Danske Regioner, organisationer og andre myndigheder. Pandemigruppen har rådgivet Sundhedsstyrelsen i denne fase, og der vil blive nedsat en mindre arbejdsgruppe med faglige eksperter, som skal være med til at udvikle scenarier for udvikling af influenza A virus og beredskabsbehov i den forbindelse.

Sundhedsstyrelsen har løbende været i kontakt med andre danske og udenlandske myndigheder, herunder Udenrigsministeriet.

Sundhedsstyrelsen har lagt vægt på at stille fakta til rådighed for borgerne gennem pressen. Der har været afholdt to pressebriefinger og et pressemøde, og derudover har der løbende været kontakt med pressen. Blandt andet har Sundhedsstyrelsen haft gavn af pressens hjælp til at opfordre borgere med flyet til at ringe til Borgerhotline. Sundhedsstyrelsen har oprettet et område på hjemmeside til pressen, hvor fakta opdateres løbende.